



EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta

2011/2024(INI)

29.9.2011

LAUSUNTO

työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnalta

sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnalle

ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun direktiivin 2005/36/EY
täytäntöönpanosta
(2011/2024(INI))

Valmistelija: Milan Cabrnoch

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. katsoo, että korkeasti koulutettujen henkilöiden ja työntekijöiden lisääntyvä vapaa liikkuvuus on yksi eurooppalaisen yhteistyön ja kilpailukykyisten sisämarkkinoiden keskeisistä hyödyistä ja että se on tärkeää Euroopan talouksien kehityksen kannalta ja kaikkien Euroopan kansalaisten oikeus; on vahvasti sitä mieltä, että eurooppalaisten työntekijöiden liikkuvuutta olisi edistettävä ja että liikkuvuudelta olisi poistettava epäsuorat esteet edellyttäen, että liikkuvuuden ja ammattipätevyden välille löydetään tasapaino;
2. kannattaa kaikkia sellaisia aloitteita, joiden tarkoituksena on helpottaa rajat ylittävää liikkuvuutta, joka edistää työmarkkinoiden tehokasta toimintaa ja vahvistaa talouskasvua ja kilpailukykyä Euroopan unionissa; myöntää, että direktiiviä 2005/36/EY on ajanmukaistettava, jotta taataan selkeä ja vahva oikeudellinen kehys;
3. kehottaa komissiota luomaan yhtenäisen eurooppalaisen tietokannan, jota jäsenvaltiot täydentävät ja johon kerätään oikeudellisesti suojattujen ammattien pätevyysvaatimukset tai pätevyysvaatimukset, joita jäsenvaltioissa sovelletaan käytännössä, ja joka annettaisiin työttömien, työntekijöiden, ammattilaisten, yritysten, viranomaisten jne. käyttöön ja jolla näin helpotettaisiin liikkuvuutta EU:ssa;
4. kehottaa jäsenvaltioita parantamaan tehokkuutta, jolla viranomaiset tiedottavat työntekijöiden oikeuksista ja ammattipätevyden tunnustamismenettelystä, ja vähentämään kaikkea liikkuvuutta ehkäisevää byrokratiaa;
5. on vakuuttunut siitä, että säänneltyjen ammattien määrää on tarkistettava ja sitä voitaisiin asteittain vähentää ja että uusia ammatteja koskevaa pätevyiden automaattisen tunnustamisen soveltamisalaa olisi tarkistettava ja jos mahdollista laajennettava, ja kiinnittää siinä erityistä huomiota innovatiivisiin aloihin ja sellaisiin teollisuus- ja palvelualoihin, jotka tarjoavat suurta lisä-arvoa, edistävät huipputeknologian kehitystä ja tarjoavat huomattavan kasvupotentiaalin, sekä digitaaliteollisuuteen;
6. kehottaa komissiota asettamaan kunnianhimoiset perusteet kaikkien työntekijöiden ammattitaidon tunnustamiselle, jotta he voivat saada koko pätevyden tai osan siitä (tutkintotodistus, ammattinimike tai ammattipätevyyttä koskeva todistus) ammattikokemuksen perusteella, kun lautakunta on arvioinut heidän tietonsa ja osaamisensa;
7. ottaa huomioon, että on välttämätöntä hyväksyä uusia ammattipätevyden tunnustamista koskevia aloitteita, sillä eri jäsenvaltioiden koulutuksen sisällössä ei ole vielä huomattavasta edistyksestä huolimatta lähennytty riittävästi;
8. katsoo, että Euroopan tasolla olisi kiinnitettävä erityistä huomiota eurooppalaisen pätevyyspassin käyttöön, jolla voidaan helpottaa työntekijöiden liikkuvuutta ja luoda

yhtenäisemmät koulutusjärjestelmät, jotka vastaisivat paremmin työmarkkinoiden tarpeita;

9. korostaa, että ammattipätevyys tunnustaminen on sidoksissa Bolognan prosessin täytäntöönpanoon, jonka tarkoituksena on luoda eurooppalainen korkeakoulutusalue;
10. korostaa, että jäsenvaltioiden olisi säilytettävä oikeus estää epäpätevien henkilöiden suora tunnustaminen milloin hyvänsä määräämällä korvaavia toimenpiteitä;
11. kehottaa jäsenvaltioita koordinoimaan paremmin virallisia ja epävirallisia koulutusjärjestelmiään, jotta työntekijöiden pätevyudet olisivat tulevaisuudessa vertailukelpoisia, koska siitä voi olla hyötyä Euroopan työmarkkinoille ja se voi parantaa tuottavuutta ja lisätä kilpailua;
12. kehottaa komissiota ottamaan käyttöön ammattitaidon tunnustamisessa yhteisön laajuisen järjestelmän ja käyttämään mallina "kandidaatti–maisteri–tohtori" -yliopistojärjestelmää, jotta työmarkkinat olisivat työnantajille yksinkertaisemmat ja paremmin työntekijöiden ulottuvilla ja jotta työntekijät voisivat siten hyödyntää yhtenäistä oikeusperustaa;
13. kehottaa komissiota edelleen parantamaan ja käyttämään asianmukaisesti sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmää, jotta säännellyistä ammateista voidaan aikaansaada keskitetty ja yhteentoimiva sähköinen järjestelmä, joka on avoin ja helposti toimivaltaisten julkisten viranomaisten, ammattiyhdistysten ja kyseisten sidosryhmien, kuten työmarkkinaosapuolten, käytettävissä ja jossa myös suojellaan tietosuojaperiaatteita ja kunnioitetaan toissijaisuusperiaatetta;
14. kehottaa ajanmukaistamaan toimien luettelon ja tutkimaan automaattisen tunnustamisen sääntöjä tietyillä aloilla, esimerkiksi käsiteollisuuden, kaupan ja teollisuuden alalla, ja vahvistamaan työmarkkinayhteistyötä ammattikoulutuksen ja korkeakoulutuksen aloilla; katsoo, että tässä yhteydessä eurooppalainen tutkintojen viitekehys voisi tarjota sääntömallin;
15. korostaa, että tarvitaan elinikäistä oppimista ja täydennyskoulutusta; toteaa, että säännellyissä ammateissa toisessa jäsenvaltiossa saadun koulutuksen tunnustamisessa on ongelmia;
16. pyytää, että direktiivissä 2005/36/EY otettaisiin entistä paremmin huomioon ammatillinen jatkokoulutus;
17. kehottaa komissiota, jäsenvaltioita ja kaikkia sidosryhmiä tekemään enemmän yhteistyötä yhteisen rekisteröintistandardin laatimiseksi, jossa määritellään niin säännellyt ammatit kuin niitä koskevat rekisteröintisäännöt, ja helpottamaan tämän järjestelmän käyttöä yhdistämällä se Eures-verkostoon;
18. on vakuuttunut siitä, että pakollinen rekisteri, jonka pitäisi olla jäsenvaltioiden kaikkien asianomaisten julkisten viranomaisten saatavilla, on tarpeen niiden henkilöiden valvomiseksi, joiden ammatinharjoittamislupa on peruttu jossakin jäsenvaltiossa; korostaa, että ratkaisu voisi olla jäsenvaltioiden ja EU:n toimielinten välisen yhteyden vahvistaminen ja etenkin sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmän laajentaminen ja oikea käyttö siten, että siihen sisällytetään ennaltaehkäisevä varoitusjärjestelmä, ja se

vahvistaisi viranomaisten ja kansalaisten luottamusta järjestelmään;

19. pitää myönteisenä komission vihreässä kirjassa tekemää ehdotusta sellaisen sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmän varoitusjärjestelmän käyttöönotosta, jonka avulla toimivaltaiset viranomaiset voisivat vaihtaa tietoja terveydenhoitoalan ammattihenkilöistä; kehottaa komissiota varmistamaan, että jäsenvaltiot velvoitetaan ilmoittamaan toisilleen välittömästi ja ennaltaehkäisevästi, kun terveydenhoitoalan ammattihenkilöiden rekisteröitymiseen tai palveluntarjoamisoikeuteen kohdistetaan sääntelytoimia;
20. katsoo, etteivät järjestelmälliset kielitestit saisi olla rasite ulkomaisten ammattihenkilöiden pääsyssä työmarkkinoille ja kehottaa siksi omaksumaan järkevän lähestymistavan kielitesteihin, kun tunnustaminen on mahdollista ilman kielitaitotodistusta; korostaa, että työnantajalla on joka tapauksessa oikeus määrätä tiettyjä kielitaitoa koskevia vähimmäisehtoja, jotka ovat välttämättömiä kyseisessä toiminnassa, ja tarkistaa, että nämä ehdot täyttyvät, ja katsoo samalla, että olisi harkittava edelleen kielisääntöjä, joita sovelletaan sellaisiin terveydenhoitoalan ammattihenkilöihin, jotka ovat suoraan tekemisissä potilaiden kanssa;
21. kannattaa aloitteita, joiden tarkoituksena on mukauttaa koulutusjärjestelmiä nykyisiin työmarkkinoiden vaatimuksiin sekä tieteelliseen ja tekniseen kehitykseen, selkeyttää ja yhdenmukaistaa koulutuksen vähimmäisvaatimuksia sekä parantaa ilmoitusjärjestelmää ja uusien erikoisalojen lisäämistä direktiiviin;
22. katsoo, että on ratkaisevan tärkeää valmistella loppututkinnon suorittaneita paremmin työmarkkinoiden vaatimuksiin, ja kannattaa siksi direktiivin etujen laajentamista sellaisiin loppututkinnon suorittaneisiin, jotka haluavat suorittaa palkallisen valvotun harjoittelun ammatissaan ulkomailla;
23. kehottaa yksinkertaistamaan yleisesti asiaan liittyviä hallinnollisia prosesseja ja parantamaan niiden tehokkuutta ja avoimuutta sekä vähentämään kustannuksia, jotta ammattipätevyyden tunnustamista voidaan helpottaa ja vauhdittaa ja jotta henkilöiden vapaata liikkuvuutta ei estetä; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että koordinointi-, seuranta- ja tarkistusmekanismit pannaan täytäntöön;
24. myöntää, että eurooppalaisen ammattikortin käyttöönotto voisi auttaa nopeuttamaan ja yksinkertaistamaan tunnustamismenettelyjä; katsoo kuitenkin, että ennen tällaisen kortin käyttöönottoa on tehtävä perusteellinen vaikutustenarviointi ja yksityiskohtaisia arviointitutkimuksia ja ammattihenkilöiden tietosuoja on varmistettava asianmukaisesti; katsoo myös, että sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmä voi tuntuvasti nopeuttaa yhteistyötä tunnustuksen antaneen jäsenvaltion (ammattihenkilön lähtömaa) ja vastaanottavan jäsenvaltion (maa, johon ammattihenkilö haluaa asettua) välillä;
25. korostaa, että eurooppalaisen ammattikortin käyttäminen on hyödyllistä myös ammateissa, joissa ei ole EU:n tason vähimmäiskoulutusvaatimuksia ja jotka eivät siksi kuulu automaattisen tunnustamisen piiriin; katsoo tässä yhteydessä, että jäsenvaltioiden olisi määriteltävä yhdessä ammattipätevyyttä koskevat vaatimukset ja mahdolliset korvaavat toimenpiteet, joita sovelletaan muiden jäsenvaltioiden ammattihenkilöihin;

26. korostaa, että jäsenvaltioiden koulutusjärjestelmien välillä on yhä suuria eroja; panee siksi merkille, että tiettyihin koulutuksiin vaadittavan opiskelun vähimmäiskeston kohdalla on lisäksi otettava huomioon jaksot, jotka suoritetaan yleisesti ammattikouluissa vuorottelukoulutusjärjestelmissä;
27. vastustaa jyrkästi käytännesääntöjen tekemistä oikeudellisesti sitoviksi siksi, että sääntöjen vapaaehtoisuuden ansiosta jäsenvaltiot voivat käsitellä tunnustamismenettelyjä joustavasti;
28. kehottaa komissiota tarkistamaan direktiivin 2005/36/EY 11 artiklaa säänneltyjen ammattien määrän vähentämiseksi, jotta tunnustamismenettelyt olisivat joustavampia, muuttamalla tunnustamisen hallintomenettelyjä akateemisiin tutkintoihin perustuvasta järjestelmästä kohti yleisempää pätevyys-tunnustamista;
29. korostaa, että jäsenvaltioiden olisi voitava jatkossakin määrätä korvaavia toimenpiteitä, myös sopeutumisajkoja, jotta voidaan tasoittaa jäsenvaltioiden välisiä huomattavia koulutuseroja;
30. korostaa järkevästi sitä, että ammattipätevyys-tunnustamisesta annetun direktiivin tarkistamisesta huolimatta ei voida luopua siitä vaatimuksesta, että säänneltyjen ammattien harjoittajien on ilmoitettava toimivaltaisille viranomaisille, kun he muuttavat jäsenvaltioista toiseen tarjotakseen siellä palvelujaan ensimmäisen kerran; katsoo, että tästä vaatimuksesta luopuminen häiritäisi huomattavasti ammattitoiminnan valvontaa;
31. huomauttaa, että Bolognan prosessia olisi nopeutettava ja pienet ja merkityksettömät esteet olisi ylitettävä, jotta varmistetaan, että prosessi toimii hyvin;
32. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kiinnittämään huomiota siihen, että on välttämätöntä tunnustaa todistukset ja muut muodollisen pätevyys-osoittavat asiakirjat samalla tavoin kuin tunnustetaan ammattipätevyys, jotta voidaan kehittää todelliset ammattihenkilöiden sisämarkkinat, koska työskentelyyn kansalaisvastuuta koskevassa asemassa tai julkisissa palveluissa vaaditaan, että toimivaltainen viranomainen hyväksyy ensin muodollisen pätevyys-osoittavat asiakirjat;
33. korostaa, että direktiivin 2005/36/EY täytäntöönpanon arviointi edellyttää, että laaditaan luettelo todistuksista tai muista muodollisen pätevyys-osoittavista asiakirjoista, jotka tunnustetaan yhdessä tai useassa jäsenvaltiossa, mutta ei kaikissa; toteaa, että luetteloon olisi lisäksi sisällytettävä tapaukset, joissa toisen jäsenvaltion yliopistossa opiskelevien jäsenvaltion kansalaisten tutkintoja ei tunnusteta heidän alkuperämaassaan.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	26.9.2011
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 30 -: 17 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Regina Bastos, Edit Bauer, Jean-Luc Bennahmias, Pervenche Berès, Mara Bizzotto, Philippe Boulland, Milan Cabrnock, David Casa, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Sergio Gaetano Coffferati, Tadeusz Cymański, Frédéric Daerden, Proinsias De Rossa, Frank Engel, Sari Essayah, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Marian Harkin, Roger Helmer, Nadja Hirsch, Liisa Jaakonsaari, Danuta Jazłowiecka, Martin Kastler, Ádám Kósa, Patrick Le Hyaric, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Rovana Plumb, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Raffaele Baldassarre, Jelko Kacin, Ria Oomen-Ruijten, Antigoni Papadopoulou, Emilie Turunen, Cecilia Wikström, Tatjana Ždanoka